788/43

DOLNOŚLĄSKIE

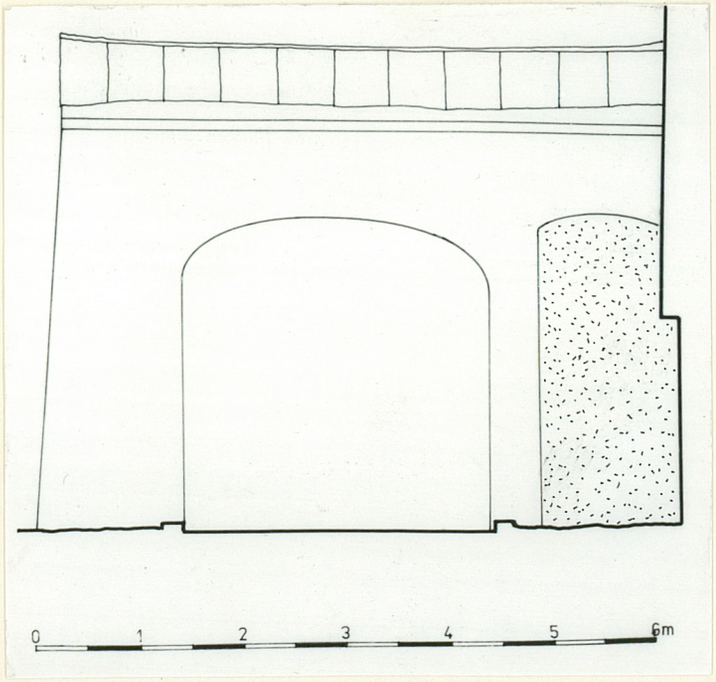
1. Obiekt BRAMA LITHOSTRATOS /obiekt kalwaryjnego zespołu pielgrzymkowego; por. karta zbiorcza: kalwaria wambierzycka, nr 76/

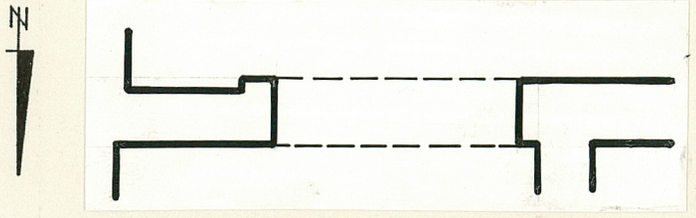
2. Czas powstania 1 poł. XIX w.

3. Miejscowość WAMBIERZYCE 6989

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty, elewacje

Plan sytuacyjny zamieszczono wpoz. nr 13

Anna Mitkowska
lipiec 1976 r.
ul. Michałowskiego 5 m.6., 31-126 Kraków
/w posiadaniu prywatnym/

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

4. Adres Wambierzyce
ul. Ciemna

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo wałbrzyskie
gmina Radków pow. Kłodzko

6. Poprzednie nazwy miejscowości Albendorf/XVI-XXw./, Hl.Gottesstadt/XIXw./, Wamberic/XIXw/, Jerozolima Kłodzka /XVIII-XIXw./, Albertivilla/XIII-XVw./, Wieś Wojciecha/XIII-XVw./

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975
województwo wrocławskie
powiat Nowa Ruda

8. Właściciel i jego adres Parafia Rzym. - Katol. w Wambierzycach, Pl. 25 -lecia 18/20, 57-411 Wambierzyce

9. Użytkownik i jego adres Parafia Rzym. - Katol. w Wambierzycach, Pl. 25 -lecia 18/20, 57-411 Wambierzyce

10. Rejestr zabytków
Nr 535/1947 data 7.11.1968

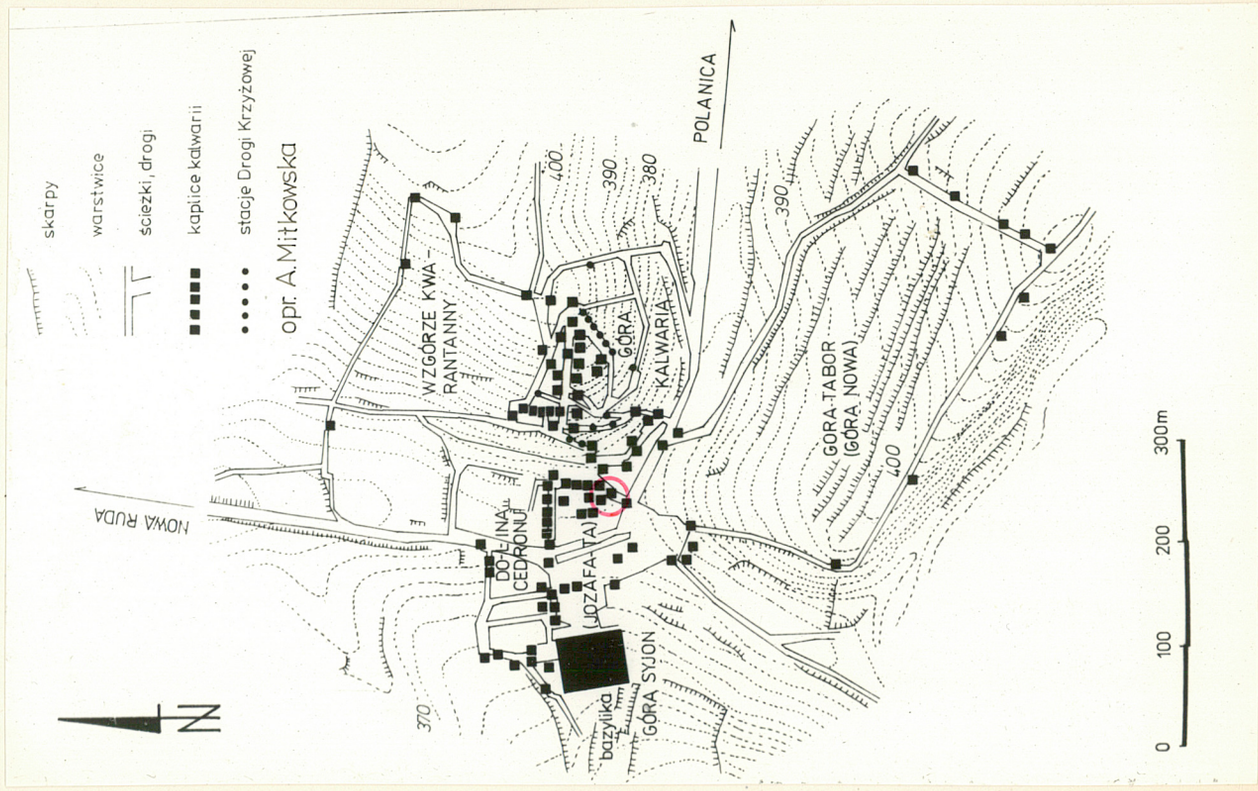
12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Nazwiska budowniczych Bramy Lithostratos nie są znane. Bramę wzniesiono najprawdopodobniej w r. 1833, i odnowiono w ostatnich latach XX wieku. Jest to obiekt budownictwa ludowego, bez wyraźnie zarysowanych cech stylowych.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Bramę Lithostratos zlokalizowano w centrum Wambierzyc, ponad ul. Ciemną, w ścisłym powiązaniu z Pałacem Piłata i kaplicami: Jezus Bierze Krzyż i Boleść Marii. Jest to obiekt murowany, tynkowany, wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta. Zgodnie z ideowymi wymogami kompozycji zespołów kalwaryjnych formą architektoniczną pozorować ma miejską zabudowę Jerozolimy. Brama, w kształcie arkady, zwieńczona została skromnym gzymsem i 2 -spadowym dachem krytym blachą. Obiekt nie posiada instalacji.

cd. poz. nr 11 - plan sytuacyjny

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
28 m^3	-	pielgrzymkowe	pielgrzymkowe

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Ostatnie poważniejsze prace konserwatorskie prowadzono w obiekcie w pierwszych latach XX wieku.
Obecnie trwają przygotowania do podjęcia remontów wszyskich obiektów kalwarii wambierzyckiej /patrz: R. Szewczyk, Ekspertyza techniczna ...Bazyliki, Kaplic Kalwarii w Wambierzycach, Wrocław 1972, maszynopis w Biurze Studiów i Dokumenatcji Zabytków we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5/.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Zawilgocenie fundamentów i ścian. Ubytki tynków.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Wykonanie urządzeń odwadniających, osuszenie fundamentów i ścian. Odnowienie tynków.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumenty archiwum parafialnego dotyczące kalwarii wambierzyckiej uległy zniszczeniu.

22. Bibliografia

1. Andächtige Betrachtungen ...zu Albendorf, Albendorf /1822/; wyd. II Wünschelburg 1898.
2. J.D. Hatscher, Der Wallfahrtsort Albendorf, Albendorf /1858/; wyd. II Albendorf 1870.
3. A. Mitkowska, Kalwaria wambierzycka i założenia kalwaryjne na Śląsku, Wrocław 1978, rozprawa doktorska, maszynopis w Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej, Wyb. Wyspiańskiego 27 i w Bibl. Inst. Hist. Arch., Sztuki i Techniki Polit. Wr., ul. Prusa 53/55 /w pracy zamieszczono pełny spis literatury dotyczącej kalwarii w Wambierzycach/.
4. G. Riedel, Die Gnadenkirche in Albendorf, w: Schlesien, Breslau u. Kattowitz, okt. 1912.
5. E. Zimmer, Albendorf ..., Breslau 1898.
6. E. Zimmer, Kurze Geschichte des Wallfahrtsortes Albendorf, Breslau 1908.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Zdjęcie Bramy Lithostratos, w: Riedel /poz. bibl. nr 4/, s. 15. Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, Gabinet Śląsko - Łużycki, ul. Św. Jadwigi 3/4., sygn.: 28212 III.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Mitkowska
Wrocław, 30.08.1978.

26. Sprawdził

Jedn. PWH Olsztyn, z. 3442/S
OZGraf. Z.P. Dz-wo, z. 2555 (18.000) karton 3 kl. 250 g. 12.76